

Agraeixo tenir l'avinentesa d'usar la paraula, ni que sigui per breus minuts, perquè el dia que em va arribar la notícia de la pèrdua de l'amic, que em va honorar amb la seva amistat d'una manera per a mi immerescuda, vaig escriure un text per publicar-lo a la premsa de l'endemà, però no va ser possible perquè va arribar a la redacció massa tard. Per tant, ara tinc l'avinentesa de dir algunes de les coses que volia dir aleshores i que són aquestes.

Quan ha desaparegut una persona que entrava dintre del teu esquema vital i que no hi apareixia de passada, sinó de ple, quan aquesta persona ja no hi és, aquella referència queda buida, se't fa com una gran síntesi, en recordes un tret fonamental. Per a mi, el tret que recordo del doctor Casassas és el seu amor i culte a la veritat. N'estic molt convençut d'això que dic; en ell, no hi vaig trobar mai embuts i menys mentides o voler fer veure una cosa per altra, sinó que, quan potser en algun moment la situació —com es diu ara, d'una manera que a mi no m'agrada— políticament no era correcte, l'Enric Casassas tenia un gran i cordial silenci. Jo el puc recordar i vaig experimentar aquell silenci: quan la cosa se n'anava dels cànons d'aquest culte, d'aquest amor a la veritat, preferia no ser-hi —com qui diu— en la conversa. Aquella veritat quan ho era de ple, l'engrescava i en feia tot un seguit apassionat d'afirmacions, de vegades esmaltades amb interjeccions que s'anaven acumulant les unes amb les altres i que donaven aquella nota divertida que tant recordem els qui l'escoltàvem. De tant en tant es parava amb un d'aquells «a veure!» i després d'aquest «a veure!» tornava a sortir l'argumentació probablement canviada o retocada en el detall.

En aquest afany, jo crec que hi tenia unes prioritats. M'atreviria a dir, malgrat que la meua coneixença no va més enllà del temps que sóc a l'Institut, vint-i-cinc anys aproximadament, que l'afany de no ser mai en el nombre dels

que volen fer veure que pensen una cosa però de debò en pensen una altra es demostrava principalment en el seu amor a la família. Us explicaré una anèdota: una vegada anant amb ell en cotxe a Ripoll, em va explicar els records de la seva infantesa a Sabadell i parlà del seu pare en un to que em va impressionar. Veure aquell home que era una mica més gran que jo, entendrit amb els comentaris sobre la figura del seu pare és un record que no oblidaré.

Després, l'altra advocació de veritat és envers la pàtria i precisament en això hi veig la seva vocació cap a la ciència i també cap a aquesta casa, cap a l'Institut, en tant que pertanyien molt directament a la pàtria catalana.

De tot, ara en faig un record i un resum, però deixeu-me quedar amb aquella idea de síntesi: era un home de veritat, ni de falsedats ni d'embut, i amb aquesta idea em quedo. Estic segur que la seva pèrdua farà que la Secció que jo presideixo sigui des d'ara diferent de com havia estat fins aquest moment.

MANUEL RIBAS I PIERA
President de la Secció de Ciències i Tecnologia
de l'Institut d'Estudis Catalans